

Slovenski list

Izhaja vsak ponedeljek zjutraj

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III
Telefon št. 3487, interurban 3487
Rokopisi se ne vračajo

Posamezna št. 1 Din, mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. Celoletna naročnina 50 Din, polletna 25 Din, četrtletna 13 Din. Inserati po dogovoru

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6/III
Poštni ček. račun, Ljubljana 15.179
Telefon štev. 2549

Za zbližanje med balkanskimi narodi

Zastopniki grških trgovskih in finančnih institucij v Belgradu - Prisrčen sprejem - V Slovenijo pridejo 10. junija

Belgrad, 1. junija. m. Danes so dospeli v Belgrad zastopniki grških trgovskih in finančnih institucij ter grški časniki. Belgrad jim je priredil prisrčen sprejem ter se je njihovo bivanje v naši prestolici razvilo v pravo manifestacijo prijateljstva med obema sosednjima državama.

Vlak je prispel ob 6 zjutraj na kolodvor, kjer so goste pričakovali zastopniki belgradskih trgovskih društev, občine, grško-jugoslovanske lige in številno prebivalstvo. Goste je pozdravil najprej glavni tajnik belgrajske trgovske zbornice Marodić, ki je med drugim dejal, da je med našim ljudstvom dobro znan pregovor, da se pravega prijatelja spozna le v nesreči. V nesreči sta se našla srbski in grški narod, borila sta se ramo ob ramo ter si iskreno pomagala drug drugemu.

Na ta način je vojna prinesla osvoboditev nam in Grkom. Ta preteklost nam daje dovolj povoda upati tudi na boljše bodočnost, ker v slogi je moč. Zbližanje med balkanskimi narodi je nujno in naravna potreba vseh balkanskih držav.

Na ta pozdrav je odgovoril predsednik grško-jugoslovanske lige g. Maurokardatus, ki se je zahvalil za prisrčen sprejem v pričanju, da bo to potovanje zastopnikov grških gospodarskih krogov in intelektualcev ustvarilo temelje za gospodarsko in kulturno zbližanje med Grčijo in Jugoslavijo. To potovanje naj bi bilo sicer samo vrnitev obiska Jugoslovanov, na ekskurzijo Jadranske Straže. Toda to potovanje ni samo to, ono je mnogo večjega značaja. Posledice se bodo čutile kaj kmalu.

Nato so se gostje odpeljali v hotel Palace, na kar se je posebna deputacija podala na grob neznane vojaka na Avali in položila venec. Ob 11 se je vršila žalna služba božja za vojvodo Rige de Fere. Kakor znano, je bil ta med voditelji Grkov za osvoboditev izpod turškega jarma. Ko je moral bežati iz svoje domovine, se je podal najprej v Benetke in od tam v Trst, kjer ga je avstrijska vlada pred 50 leti ujela ter ga izročila Turkom. Bil je nato v Belgradu na najgrozovitejši način usmrčen. Pri tej komemoraciji je imel zelo ganljiv govor solunski metropolit Genadios.

Opoldne je bil gostom prirejen svečan banket, na katerem so bile isto tako izrečene prisrčne zdravice. Grški gostje ostanejo v Jugoslaviji 14 dni, Slovenijo obiščejo 10., 11. in 12. junija.

Napredovanje pri pošti

Belgrad, 1. junija. (u.) Na predlog ministra za javna dela so z ukazom Nj. Vel. kralja napredovali: Za višjega svetnika I-4 a dr. Fran Rapotec, za svetnike I-4 Ivan Wolf, Ivan Briski, Miha Sedlar, Maks Svoboda, Miroslav Matjašič, dr. Joško Lebar, dr. Franc Janžekovič, Martin Krile in Nikolaj Zglav. — Za svetnika I-6 Hinko Krenčič, Tilen Eppeh in Jakob Lipovič. — Za administrativne uradnike II-1: Fran Šemrov, Karel Urbančič, Miroslav Ruvat, Ferdo Tomšič, Ivan Rukavina, Karel Čeh, Ivan Napotnik, Štefan Kovačević, Fran Matjan, Ante Makjedo, Valentin Koman, Ivan Mlač, Anton Stancel, Anton Verč, Janko Aleš Cizelj, Vladimir Arnold, Franc Pamer, Budimir Masle, Adolf Kafol, Andrej Duša, Vladimir Buran, Franc Pire, Ivan Tomašič, Friderik Butara, Anton Kogoj, Ivan Zupanec, Ivan Korun, Oskar Jerko, Franc Jurman, Josip Galih, Rudolf Gorazd, Jakob Pečar. — Za računsko uradnike II-1: Spasoje Ferlan, Fran Kos, Pavel Glaser, Lovro Velš. — Za tehnike II-1: Gustav Haber, Srečko Bah, Anton Berko, Ludovik Fajgel, N. Zmazek in Dragoslav Brus. — Za upravnike II-1: Karel Pšeničnik, Franjo Magolič, Hugon Terdun, Adolf Lonaček, Anton Klemenčič, Anton Rubič, Ivan Čuf, Albin Lichtenegger, Peter Mataja, Miha Kerin, Vinko Zgur, Fran Jakob, Ferdo Gaspari in Martin Pavletič.

Delavski shod v Belgradu

Belgrad, 1. junija. u. V dvorani Delavske zbornice se je danes vršil velik javen shod delavcev, ki naj bi zavzeli svoje stališče k novemu obrtniškem zakonu. Nastopili so razni govorniki ter zavzeli stališče proti posameznim odredbam. Posebno so naglašali potrebo svobodnega organiziranja nameščenec, obrtnikov, pomočnikov in delavcev sploh. Govorilo se je tudi mnogo o zaščiti pomočnikov in dninarjev. Na shodu so bile sprejete resolucije, ki bodo predložene socialnemu ministru.

Automobilске dirke v Belgradu

Belgrad, 1. junija. u. Ob priliki bivanja romunskih avtomobilistov v naši državi so se danes vršile v Belgradu avtomobilске tekme, pri katerih so zmagali večinoma romunski vozači. Gostje odpotujejo jutri dalje.

Aretacija medn. goljufa

Zadnje čase je hodil po raznih krajih Nizje Avstrije neki mož, ki se je izdal za nečaka slavne generala Botha, ki so ga že od leta 1919 nasledovala razna sodišča radi goljufij. »Profesorja« so po nekem predavanju v Mödlingu aretirali.

Narodno slavlje v Mengšu

Proslava 100 letnice rojstva Janeza Trdine — Odkrilje spominske plošče

Mengš, 1. junija.

Pisatelju Trdini, ki se je bil pred sto leti rodil v Mengšu ter je nato vrsto svojih plodovitih let porabil v pripovedovanju bajk in zgodb svojemu narodu iz njegovih preteklih dni, so Mengšani priredili danes ob stoletnici njegovega rojstva sijajen dan. Vsi Mengšani so se v zgodnji zjutrajnosti in čudovitem prizadevanju pripravljali dolge tedne sem za današnjo slovesnost.

Zjutraj ob štirih je domača godba predramila tržane z budnico skozi trg. Raz hiše so visele narodne zastave, tudi okna so bila tu in tam okrašena.

Glavna slovesnost, odkrilje spominske plošče pokojnemu pisatelju Trdini, se je pa izvršila popoldne. Najprej so se člani različnih mengških društev zbrali v Starotovem drevoredu in nato v sprevedu odkorakali skozi trg v Mali Mengeš k pisateljevi rojstni hiši. V sprevedu je šlo okrog 50 narodnih noš peš, na konjih in na okrašenih vozeh, do 20 gasilcev v kroju ter mnogo drugih odličnih ljudi in gostov. Skozi trg je ves čas pridno igrala domača mengška godba.

Pred pisateljevo rojstno hišo, v Malem Mengšu št. 11, kjer je sedaj tovarna slavnikov Stemberger & Mellitzer, se je med tem že zbrala množica domačinov in drugih prijateljev iz bližnje in daljne okolice z odličnimi povabljenimi gosti na čelu.

Slavnostno odkrilje spominske plošče je začel mengški župan g. Lipar Peter, ki je najprej pozdravil okrajnega glavarja gosp. vladnega svetnika dr. Ogrina iz Kamnika, gg. prof. Mazovec, dr. Rusa in dr. Hudovernika iz Ljubljane, zastopnika ljubljanskega župana g. Likozarja, kamniškega župana g. Kratnerja ter vse druge odlične goste, zastopnike in prijatelje.

Nato je govoril najprej g. prof. Mazovec, ki je v kratkih, toda jedrnatih potezah orisal in opisal življensko pot slavnika in mengškega rojaka Trdine, se pri tem dotaknil nekaterih njegovih najznačilnejših del ter poudaril, da je bil pisatelj Trdina eden izmed najboljših mož, kar jih je v zadnjem stoletju rodila slovenska mati. Bil je Trdina trd, jeklen značaj, klonil ni pred nikomur, nikdar, nikjer; povsod se je potoval za svoje trdno stališče, od katerega ni za las ni odstopil, z oblastniki se je povsod prepiral za svoje in narodove pravice, sitnil je ob vsaki priliki, dokler ga nazadnje niso upokojili, — samo, da so se ga pač znebili. Zakaj Trdina je znal bičati in udarjati na vse plati. — V pisatelju Trdini občudujemo silno nesebičnost, njegovo neomajno narodno zvesto. Mož je veliko trpel, pa ni nikoli ni tožil. Ostanimo tudi mi takšni, brezpogojno zavedni Slovenci, taki in tako trdni, nezlomljivi, kot je bil naš Trdina.

Godba je nato zaigrala himno in raz spominsko ploščo so potegnili belo rjuho ter jo s tem odkrili javnosti in zgodovini.

Za prof. Mazovcem je govoril notar dr. Hudovernik iz Ljubljane, ki je eden izmed tistih redkih med nami, ki so s pisateljem Trdino osebno občevali v njegovih poznih letih. Govornik je označil Trdino kot hudega panslavista, kot navdušenega rusofila. Zraven tega je bil Trdina sila skromen mož, izhajal je z malenkostno pokojnino, ki so mu jo bili dali.

Govoril je še licejski knjižničar, g. dr. Rus iz Ljubljane; postavil je odličnega pisatelja pred poslušalce kot moža iz ljudstva, kot človeka, ki je prisluškoval ljudski govorici, njegovi pripovedki, ki je ob večerih posedal po ognjiščih in zapečih, ob leščerbah, ter poslušal stare strice in tete, ki so mnogo vedele in mnogo povedale o svojih preživetih in o davnih dneh, ki so jih živeli še dedje in pradedje. V tem prisluškovanju je bil naš Trdina mojster in zato je vreden, da se ga narod spominja.

Kot zadnji je govoril kamniški okrajni glavar dr. Ogrin, ki je v imenu okrajnega glavarstva zlasti pohvalno omenjal prizadevanje mengške občine, ki je pravilno in lepo doumela svojo nalogo in privedla to slavlje v spomin in slavo svojega velikega rojaka.

Moški pevski zbor je pod vodstvom g. župana Liparja zapel še Jenkovo »Molitev«, nato pa je gospod župan Lipar slovesnost zaključil z zahvalo vsem govornikom in sodelavcem.

Po tej uradni slovesnosti se je v dvoriščnih prostorih tvornice Stemberger vršila ljudska veselica vse tja do večernih ur, ko se je ljudstvo razšlo.

„Francija je mirna, ker je močna“

Pariz, 1. junija. (l.) Finančni minister Reynaud je imel na banketu, ki ga je priredila francoska trgovska zbornica na čast zastopnikom 29 držav, ki so obiskali pariški vzorčni sejm, v katerem je namigaval na francosko-italijansko razmerje. Banketa se je udeležil tudi italijanski minister dr. Bottai, kateremu je finančni minister izjavil:

»Gospod minister! Pravkar ste obiskali pariški vzorčni sejm. Videli ste tam pravo sliko Francije, delavne, mirne in močne Francije. »Mirne Francije« prvim iz vzroka, ker je Francija močna.«

Nadalje je izvajal francoski finančni minister, da se je Francija po svetovni vojni vnovič dvignila in okreplila, da je nedavno znižala davčno breme in dela sedaj na to, da izvede velikopotezen načrt v svrhu gospodarskega raz-

voja dežele in kolonij. »Vsak narod ima naravno svoje slabosti. Mi si svoje slabosti stavimo očito pred oči in jih skušamo odstraniti. Ena teh slabosti je prepočasno naraščanje našega prebivalstva. Če pa pomislimo, moramo ugotoviti, da prehitro naraščanje prebivalstva tudi ni brez nevarnosti.«

Na koncu svojih izvajanj je finančni minister zagotovil, da bo francoska vlada tudi nadalje sodelovala z vsemi državami pri velikem delu zbližanja in da hoče Francija živeti v prijateljsstvu z vsemi državami.

Nestor nemških škofov umrl

Augsburg, 1. junija. (y.) Nestor nemških škofov dr. Maksimilijan Lingg, ki je bil od leta 1922. škof v Augsburgu, je umrl v starosti 88 let. Duhoznik je bil celih 65 let.

Najbolj zanimiv in napet roman znanega francoskega pisatelja

JULES VERNE-JA

ki je na čudovit način združeval tehnično znanje z najdrznejšo fantazijo, roman

20.000 milj pod morjem

ali
Kapitan Nemo

začne »Slovenski list« objavljati 15. junija.

Kapitan Nemo, tajinstven neznanec, je zgradil že leta 1866. podmornico, kateri je dal ime »Nautilus«, s katero se je peljal po vseh oceanih z namenom strašnega maščevanja. Mi se v romanu peljemo z njim in seznamimo z bajnimi čudesi na dnu morja, obenem pa doživljamo najčudovitejše dogodbe, ki so jih mogli doživeti ljudje, kateri so vznemirjali ves svet s svoje podmorsko pošastjo.

Sezite vsi po »Slovenskem listu«!

Fašistovske parade

Rim, 1. junija. p. Danes se je v vseh mestih Italije vršila vojaška parada ob obletnici današnje italijanske ustave. Med tem ko se je preje vršila ta obletnica 18. junija, jo je sedaj fašistični režim, kakor mnoge državne praznike, preložil na prvo nedeljo v mesecu juniju. V torek se prično v Rimu velike svečanosti italijanske avijatike, ki se bodo končale v ponedeljek, 8. t. m.

Ves italijanski tisk prinaša govor, ki ga je imel fašistični minister Mosconi v zbornici, v katerem je obrazložil finančno politiko fašistične vlade. Mosconi se je predvsem dotaknil gospodarske in finančne krize ter izrazil nado, da bo fašističnemu režimu uspelo, konsolidirati finančno in gospodarsko situacijo države.

Pravosodni minister je danes izročil predsedniku vlade kompletan tekst novega kazenskega zakona in bo ta zakon publiciran še tekom tega meseca. V veljavo pa stopi 29. oktobra.

Proti nemškimi instruktorjem na Kitajskem

Pariz, 1. junija. (l.) »Echo de Paris« poroča iz Pekinga, da se namerava general severnih kitajskih armad, Yensičan, pri Društvu narodov pritožiti proti nankinški vladi, ker je njen general Cangkašek nastavljal v svoji armadi nemške instruktore v kitajski državljanski vojni. Yensičan je izjavil, da bo vse nemške instruktore, ki jih bo ujela njegova armada, brez usmiljenja dal usmrtiti. Nemški poslanik v Pekingu je že interveniral pri generalu Yensičanu, da bi izpremenil svoje stališče in ravnal z nemškimi ujetniki po mednarodnem pravu... Yensičan pa smatra to diplomatsko posredovanje nemškega poslanika kot dokaz za to, da je bilo nemškemu poslanstvu naročeno, naj vzame v zaščito vojaške svetovalce generala Cangkaškega, kljub temu da je Berlin že ponovno zagotovil, da ne more odobravati navzočnosti in delovanja nemških instruktorjev na Kitajskem.

Pomiloščenje v Jeruzalemu

Jeruzalem, 1. junija. (x.) Visoki komisar v Palestini je razen treh Arabcev pomiloštil na dosmrtno ječo vseh 25 Arabcev, ki so bili radi nemirov meseca avgusta lanskega leta obsojeni na smrt. Edini Zid, ki je bil obsojen na smrt, je izprosil dovoljenje, da sme pri kronskem svetu vložiti pritožbo.

Dunajska vremenska napoved: Negojstvo vreme, morda nevihte.

Kalkutski škof v Zagrebu

Zagreb, 1. jun. p. Na svečani akademiji v čast kalkutskemu misijonskemu škofu msgr. Ferdinandu Perrieru, ki je prišel v Zagreb, katera se je vršila v »Musikhallu«, je naprej govoril dr. Dragutin Čepulčić o pomenu verskih misij, o delu hrvatskih misijonarjev. Nato so se odpele nekatere koncertne točke ter se je v priporočila igra »Najlepši dar«. Nastopili so hrvatsko pevsko društvo »Braminire« ter kmečka zbor »Turpoljaca« in »Nova Zora«. Vse koncertne točke so bile z velikim priznanjem sprejete. Zelo pohvalno se je o njih izrazil tudi msgr. Perrier.

Nato je imel kalkutski škof v francoskem jeziku kratko predavanje o bengalski misiji, pri čemer je opisal delo hrvatskih misijonarjev. Po predavanju je prodiral nekoliko lepih diapozitivov, ki so kazali področje v Indiji, kjer delajo krščanski misijonarji. Akademija se je končala s petjem papežev himne. Kalkutski škof je bil od občinstva zelo priščno pozdravljen. Popoldne je imel msgr. Perrier pridigo v jezuitski cerkvi.

Proslava prijatelja našega naroda

Pariz, 1. jun. AA. Havas poroča: Na inicijativno francosko-jugoslovanskega univerzitetnega društva v Parizu je bila snoči v Descartovi dvorani na Sorbonni svečana seja na čast 40-letnice, kar znanstveno deluje znameniti slavist Emil Hauman. Svečani seji je predsedoval dekan fakultete za literaturo Delacroix. Razen mnogostejnih odličnikov so bili navzoči jugoslovanski opolnomočeni minister dr. Spalajković, zastopnik českoslovaškega in poljskega nastanišča, dalje Auguste Gauvain, prof. belgajske univerze Pavle Popović, minister Bošković, član Francoskega instituta Millet, predstavnik jugoslovanske kolonije v Parizu Jovanović in mnogo drugih. Sejo je otvoril s kratkim pozdravom g. Delacroix in podelil besedo prof. Fournaultu, ki je pozdravil jubilarja in omenil njegove velike zasluge za proučevanje slovenskih jezikov. V imenu ruskega oddelka Francoskega instituta je nato izpregovoril prof. Kuljman, ki se je g. Haumanu zahvalil za njegovo delo v korist ruskega naroda. Za njim je očrtal velike jubilarne zasluge za spoznavanje jugoslovanskega naroda, njegovih narodnih pesmi in zgodovine delegat ministrstva prosvete pri jugoslovanskem poslanstvu v Parizu prof. Arnanović.

Nato je v imenu Českoslovaške slavil Haumanovo delo Českoslovaško prof. Kupan. Na koncu se je predsednik francosko-jugoslovanskega društva zahvalil jubilarja za krepko pomoč, ki jo je vedno izkazoval svojim tovarišem, članom društva.

Po seji je bil koncert, ki so na njem sodelovali razen drugih tudi zagrebški umetniki bratje Špiler.

Boj kobilicam!

Mostar, 1. jun. p. Vse prebivalstvo mostarskega okrožja je danes korporativno pričelo veliko ofenzivo proti kobilicam, posebno se je to vršilo v vaseh Bivolju, Brdo in Biješćih. Vso akcijo je vodil okrajni glavar dr. Uroš Prica. Sodelovali so tudi žene in otroci. Ljudstvo je šlo s tem večjo vneto na boj proti kobilicam, ker je dr. Prica izjavil, da bo poljedelsko ministrstvo nosilo vse stroške za nabavo nafte in mila. Današnja akcija proti kobilicam je v toliko uspeha, da kobilice ne bodo mogle škodovati nasadom, pač pa obstoja še strah, da ne pride zopet do nove poplave kobilic, ki se sedaj nahajajo v velikanskem številu v Stocu.

Štrajška smrt vblaznelega

Pariz, 1. junija. (AA.) V Saumuru je danes vblaznel neki lekarnarski pomočnik. Z revolverjem v roki je tekal sem in tja in streljal ter pri tem ranil enega otroka in eno drugo osebo. Na to je šel v lekarno, pometal vse po tleh in hotel zažgati razlihe eter. Zato so ga pregnali v klet in spustili strupene pline, da se je zažulil.

Gospodinja, sedaj je čas za pranje. Ne pozabite, da je to najboljša in najhitrejša opravljena z milom, posebno še s pravim terpentinovim milom Gazela, ki ga prodaja vsak boljši trgovec.

Najboljši odgovor — preziranje

Dijon, 1. junija. p. Pred 1200 ljudmi je imel danes predsednik vlade Tardieu v veliki dvorani konservatorija velevažen političen govor, v katerem se je omejil na notranjo politiko Francije. Novo vlado sestavljajo največini novi ljudje. Ta vlada je v zadnjem času doprinesla parlamentu veliko število zakonov. Radikali sedaj odhajajo iz vlade, vendar pa se motijo, ako mislijo, da vlada brez njih ne more obstajati. Radikalna stranka ima sedaj 115 poslancev, dočim jih je imela pred vojno 200. Radikali lahko pridejo v vlado le kot sodelavci, ne morejo pa biti glavni stebra vlade. Vlada posveča sedaj svojo glavno

skrb mejam. Mednarodna organizacija miru bo pomembna, ako se združijo vsi močni narodi, ako bodo doprinesli dobrine ne samo sebi, temveč tudi vsemu svetu. Francija želi mir potem ravnotežja. Problem vsake moderne države, zato tudi Francije, je, da se z mirovimi organizacijami okrepi.

Interesantno je, da v vsem Tardieujevem govoru ni niti ene odkrite aluzije za zadnje Mussolinijeve govore. Zato se smatra v političnih krogih, da je Tardieu šel s preziranjem preko Mussolinijevih napadov, kar je vsakega zelo značilno.

Obtožbe proti Pilsudskemu

Varšava, 1. junija. (L.) Odgoditev zasedanja sejma za štiri tedne je naravno po vsej državi povzročila veliko nezadovoljstvo. Ogorčenje poslancev, ki so jih poklicali iz vseh delov države samo da bi jim povedali, da se zopet lahko peljejo domov, je tako veliko, kakor še nikoli doslej. Poljska se nahaja v gospodarski krizi, ki skoro prekaša krizo iz leta 1925/1926. Vsakdo je prepričan, da je treba v svrhu zboljšanja gospodarskega položaja ratificirati razne trgovinske pogodbe in revidirati davčne zakone. Ker Pilsudski tako slepo zanemari svoje lastne interese z interesi dežele, se vedno bolj oddaljuje od njega širši krogi. — Zelo resen udarec pa so pristaši Pilsudskega in pred vsem maršal sam doživeli na dan odgoditve sejnjskega zasedanja. Bivši finančni minister Czechowiec, ki je pri izvajanju finančnega zakona postopal čisto samovoljno in ga je zato sejm postavil pred sodišče, čeprav je Pilsudski izjavil, da je finančni minister delat to na njegov ukaz, je zahteval, naj se proces proti njemu, ki je bil ustavljen, nadaljuje. Obenem je izstopil iz stranke Pilsudskega. Ob tej priliki je v obliki razgovora objavil porazne obtožbe proti sistemu, ki ga izvaja Pilsudski. Očitil mu je, da izrablja vladni blok samo za notranje strankarske boje in da je Pilsudskijeva stranka posebno v začetku

leta 1929 do skrajnosti poostrižila že itak napete razmere v domači politiki. Prizadevanja za posojilo, ki so se zdeli že uspešna, so bila radi teh neprestanih domačih bojov obsojena na neuspeh in od takrat se je stvorila proti Poljski skoro neprodorna finančna fronta. »Zakaj« je dejal Czechowiec, »kapital je strahopeten in beži iz oči oči negotovosti.« — Prav sedaj pa so v teku pogajanja za posojilo, ki obetajo biti uspešna. Denar se bo porabil za zgraditev železniške proge iz Gornje Slezije do poljskega pristanišča Gdingen. Posojilo bo dala francoska trdnjava za vojne potrebe Schneider-Creuzot. — Dalje očita Czechowiec Pilsudskemu, da postavlja na vodilna mesta vedno več ljudi brez strokovnega znanja. K tem spada tudi sedanjí ministrski predsednik polkovnik Slawek.

Vtis izvajanj bivšega finančnega ministra je bil silen. Stališče, ki ga je sedaj zavzel Czechowiec, kaže, da je to, kar je vladna stranka vedno tajila, vendarle res, da namreč vladajo v vladni stranki, ki je sestavljena iz tako različnih elementov, ostrá nasprotstva in da nasprotniki Pilsudskega v vladnem bloku polagoma vendarle uvidevajo, v kakšno usodo vodi Pilsudski državo. Toda govoriti o odstopu nekoč tako češčenega poveljnika je še preuranjeno. Zakaj dokler razpolaga z armado, je še vedno najmočnejši mož v državi.

Praški list o poslaniku Pešiču

Praga, 1. junija. (AA.) ČTK poroča: Praški listi pozdravljajo novega jugoslovanskega poslanika v Prazi generala Pešiča, ki ga po vsej Českoslovaški že dolgo dobro poznajo. Agrarni »Venkov« poudarja zasluge generala Pešiča v svetovni vojni, posebno na solunski fronti. General Pešič je bil kot načelnik generalnega štaba eden izmed glavnih organizatorjev jugoslovanske vojske. Vedno in povsod se je zavzemal za uvrščanje prijateljskih odnosov med Jugoslavijo in Českoslovaško. Tudi drugi listi so prepričani, da bo novi poslanik nadaljeval začeto delo in se z uspehom udeleževal na diplomatskem polju.

Huda nesreča na Savi

Zagreb, 1. jun. p. Danes okrog 3 popoldne se je na saviškem kopališču pri Zagrebu dogodila huda nesreča. Splav, ki vodi preko kopališča, na katerem se je nahajalo 25 ljudi, se je po nesrečnem naključju odtrgal od žične vrvi, na kateri je bil privezan. Splav je začel brzeti po Savi navzdol. Prevzočniki so namah zgnobili glavo, nekateri od njih so skočili v vodo ter plavali na obrežje. Ljudje na splavu so sprva pričakovali, da se bo splav ustavil vendar se pa to ni zgodilo. Ženske so pričele kričati, nastala je velikanska panika. Nekateri so poskočili v vodo, čeprav niso znali plavati. Na pomoč je prihitel rešilni čoln. Med tem pa je splav trčil ob bager, približno 1 km izpod železniškega mosta. Ta prizor je zasledoval okrog tisoč ljudi. Do sedaj se še ne ve, ali je zahtevala nesreča kako človeško žrtev.

Širite Slovenski list!

William C. C. Brown je vzel iz torbice deset svežnjev po dvajset novih tisočakov. »Prosim, da pregledate.« Ravnatelj prešteje bankovce. »V redu je. Hvala!« »Potrdilo?« »Tako!« Ravnatelj pokliče prokurista, da sopedpiše. Tri minute pozneje je gospod Brown zapustil banko. Brez besede je stopil v avtomobil.

Depresija na denarnem trgu je postajala vedno večja. Obrestna mera se je podvojila. »Mi pristanemo na 100% obresti.« »Zal mi je,« pravi ravnatelj. »Vaše jamstvo je najboljšje. V bodoče bom takoj ustregel Vaši želji, ali trenutno nimam gotovine!« »100% na 14 dni?« »Nemogoče!« »150%?« »Izključeno!« »200%?«

»Ali se ne bi našla kakšna možnost?« vpraša ravnatelj prokurista, ki je sedel poleg njega. »Trideset tisoč imamo razpoložljivih.« »Trideset tisoč nam ne zadostuje,« izjavijo gospodje od velike tekstilne tovarne. Kupčija, ki omogoča tako ogromne obresti, zahteva takoj dvesto tisoč. Kot protiuslugo Vam damo na razpolago naš dnevni skupček, ki znaša okrog 25.000.« »Ali bomo imeli v 14 dneh denar nazaj?« »Za ta rok Vam jamčimo s svojimi tovarnami.«

„Madjarški narod trpi silo“

Budimpešta, 1. jun. (x.) Ob desetletnici podpisa trianonske mirovne pogodbe so imeli danes na Trgu svobode protestno zborovanje. Državna zveza družabnih drušev, revizijske lige, obrtnih korporacij, zveze Levante in drugih organizacij, katerega se je udeležilo več kakor 10.000 ljudi in ki je minulo brez incidentov. Vsi govorniki so naglašali, da madjarški narod trpi silo, da madjarški delavci nimajo nobenega dela, zato ker je bil pred desetimi leti trianonski mir veljaven. S strastnimi besedami so protestirali proti nevdružnemu stanju, ustvarjenemu po mirovni pogodbi.

Spopad med Heimwehrovc in soc. demokrati

Danaj, 1. jun. (x.) V Neunkirchenu ob južni železnici so se danes popoldne kravo spopadli Heimwehrovi in socialni demokrati. Ko so se vračali Heimwehrovi s tovornim avtomobilom, so se sprli s socialnimi demokrati, ki so bil zbrani pri novi naselbini socialnodemokratskih delavcev, pri čemer se je tudi streljalo. Po dosežanju vesteh je bil en Heimwehrovec težko ranjen v željst, neki socialni demokrat pa je bil ranjen v trebuh. Več drugih je bilo lahko ranjenih.

Berlin, 1. jun. (x.) Berlinski mestni občinski svetovalec Pavel Busch, ki je bil znan radi velikega berlinskega škandala glede prodaje mestnih parcel, je danes umrl za rakom.

Družba „ILIRIJA“ Premog

Dunajska cesta št. 46 Drva
Telefon: 2820 Koks

Ljubljanska kronika

Ljubljana, 1. junija.

Črnogledost Ljubljančanov, češ, da letos sploh ne bo več lepih dni in da bo vse polje bilo z neba, je današnja nedelja izruvala iz temeljev. Bila je nedelja, kakor si jo morejo oddihati in solnce željni Ljubljančani le čeliti. Še celo o vročini so tožili ljudje.

Kajpak, da je bila danes Ljubljana v znamenju velesejma.

Čeprav je odšlo danes skoro polovico Ljubljančanov na izlete, tako, kakor se za Ljubljančane le spodobi, je bilo na velesemju ves dan nad vse živahno življenje. Popoldne, popoldne, še celo v opoldanskem odmoru je valovala množica po velesemjskem prostoru in dober del te velike množice je prišel z dežele in pa iz tujine. Splošno se da reči, da je bil današnji dan v Ljubljani v znamenju podčeljskih množic, ki so prišle v mesto in si ogledale velesemj.

Na velesemju pa je vedno bolj fletno. V soboto zvečer — in v nedeljo zgodaj zjutraj — je bil veselčni prostor eno samo vrvenje. Smeha, radostnih klicev, rajanja je bilo povsod do volj. Razni vrtljaki, tobogani, velikanski kolo, avtodrom in drugi »špasi« so zaslužili dovolj.

Veseljachenju v soboto je sledila resna nedelja. Ni bil to samo dan ogledovanja, ampak tudi dan kupcij in navezovanja trgovskih stikov. Prav posebno se more pohvaliti po sklenjenih kupcijah industrija strojev za obdelavo lesa, strojev za izdelavo orodja, poljedelskih strojev, tehnic, zlasti domačih tovarn, pisalnih strojev itd. Posebno zanimanje je vladalo za tekstilije. Da so izdelki slovenskega mizarstva vzbujali splošno občudovanje, se razume same ob sebi. Človek, ki zasleduje ljubljanske velesemje leto za letom, mora dobiti vtis, kako krepko se uveljavlja naša domača podjetnost in kako zelo narašča tuja industrija — domača konkurenca. Mnogo življenjskih moči so obudili v slovenski podjetnosti prav velesemji, ki predstavljajo obenem tudi javne manifestacije slovenskega gospodarstva. Letošnji jubilejni velesemj pa je poleg vsega drugega še živ dokaz, kaj in koliko smo napredovali v zadnjih desetih letih in je zato primera med prvimi in desetim velesemjem prav sijajna.

Danes popoldne je obiskalo velesemj več skupin, med temi tudi močna skupina slovenskih agrarnih interesentov, ki so se predvsem zanimali za poljedelske stroje.

Kakor je bilo že v časnikih javljeno, je dala »Jugoslovanska zavarovalna banka Slavija« v Ljubljani velesemju upravi brezplačno na razpolago in razdelitev med obiskovalce velesemja tri nezdorne in eno življenjsko polico. Prva nezdorna polica na 25.000 Din v smrtnem oziroma 50.000 Din v slučaju invalidnosti je bila izdana v nedeljo 1. junija dopoldne tistemu, ki je kupil navadno dnevno vstopnico na velesemju, ki pa je bila opremljena z nakazilom za polico. Srečni dobitnik je bil g. Josip Toni, železniški premikalec iz Ljubljane, Hauptmanč št. 2, kateremu je bila polica takoj izročena, ne da bi imel kake stroške in brez vsakih plačilnih obveznosti. Polica velja za dobo enega leta.

Prihodnja taka z nakazilom opremljena sejnjska vstopnica pride v promet dne 5. junija.

Nedelja v Ljubljani pa je bila vobče zelo mirna. Pred popoldnem se je vršil v »Zvezdi« promenadni koncert »Rdečega križa«. V korist tega društva se je vršilo tudi javno pobiranje prišpevkov, ki je lepo uspelo.

Policijska kronika ne beleži nič posebnega. Aretiranih je bilo le nekaj oseb zaradi vlačuganja.

Reševalna postaja je imela čez dan mir, ker se ni v mestu pripetila nobena nezgoda.

Kopalna sezona pa je že v polnem razmahu. Ljubljanska, Sava, kopališče »Ilirije« so imele vse polno gostov. Solnce je žgalo, kakor da bi bilo sredi julija in tudi voda je bila v rekah za silo topla.

Neki motociklist, ki se je včeraj okrog pol 7 zvečer vozil skozi Šenlurgovo ulico, je izgubil srednji znesek denarja. Našel ga je g. Ivan Kočvar in ga izročil policiji. En listek z nekim računom pa dobi izgubljeni še pri najditelju, Hrenova ulica 17.

Deponirani bankovci

Pred lepo palačo neke banke se ustavi avtomobil. Izstopi fino oblečen gospod.

»Počakajte!« naroči soferju.

Gospod stopi v banko.

»Prosim gospoda ravnatelja.«

»Koga smem prijaviti?«

Gospod ponudi vizitko. »William C. C. Brown.« Ničesar drugega ni stalo na vizitki. Nobenega naslova ali poklica.

»Gospod ravnatelj prosi, da vstopite.« Gospod vstopi.

»Rad bi pri Vas deponiral 200.000 v gotovini za štiri tedne.«

»Otvorili Vam bomo račun.«

»Ne! Jaz deponiram ves znesek.«

»Račun Vam nosi obresti...«

»Dejal sem Vam že, da želim samo deponirati.«

»Naj bo, kakor želite.«

Ravnatelj ga je pa še enkrat skušal pregovoriti: »Za otvoritev računa so sedaj posebno ugodne razmere... Plačam Vam 10% obresti.«

»10%? Koliko znaša imetje banke?«

»Mi smo zasebno podjetje. Ustanovil ga je moj oče...«

»Imovina banke?«

»Tri milijone.«

»V gotovini?«

»Ne, ampak najboljša jamstva.«

»Hvala, ne sprejemam predloga.«

»Naša pristojbina za deponiranje znaša 2%...«

»Dobro! Pod varnim ključem?«

»V pristojbini je vračunana tudi zavarovalnina.«

»Ne!«

»Ne?«

»Ne, jaz bom prišel točno čez osem dni. Če tedaj ne dobim ravno toliko, kolikor sem deponiral, in to deset svežnjev po dvajset novih tisočakov, tedaj... se naj Vas Bog usmili.«

Gospod Brown se obrne in trdo zaloputne vrata.

Osem dni pozneje.

»William C. C. Brown.«

»Prosim, naj vstopi.«

»Je li moj denar na razpolago?«

»Tu je.«

William Brown prešteje bankovce. Bilo je vse v redu.

»Koliko dobite?« vpraša nato ravnatelja.

»Jaz?«

»Koliko znaša pristojbina za deponiranje?«

»Nič. Jaz sem Vam dolžan hvaležnost za Vašo plemenitost in zato se odrekam pristojbini. Se več... jaz bi Vas prosil...«

»Ne maram ničesar. Koliko dobite?«

»Dogovorjeno je bilo štiri stotake,« odgovori ravnatelj s tihim glasom.

»Tu jih imate! Z Bogom!«

Ravnatelj se nemo prikloni. William C. C. Brown gre na ulico in stopi v avtomobil.

»V redu?« vpraša sofer. »Vse,« odgovori z nasmehom Brown.

»Niso ničesar zapazili?«

»Ničesar!«

»Imaš denar?«

»Dvesto tisoč... same prave državne bankovce...«

»In če pridejo na sled?«

»Takrat bova že davno čez hribe in do line...«

Mariborska nedelja

Maribor, 1. junija.

Poznalo se je danes vsepovsod: sila ugoden nedeljski datum. Nedelja, pa prvega. Ni šmenta, da se niso takoj pokazale posledice na posameznih izletnih toriščih, zlasti pa vinotočnih postojankah. Po raznih perifernih gostilnah so v smislu staroslavni mariborskih tradicij prečepeli Mariborčani ob zvoku »vrtnih koncertov«. V notranjosti mesta pa se je preneslo težišče nedeljevanja v že otvorene restavracijske in kavarniške vrtove. Ni pa bilo samo zabave, bilo je tudi nekaj kulture navzlic predpopoldanskim soparici. V veliki unionski dvorani je predaval glavni tajnik »Jadranske straže« prof. dr. Rubčić iz Splita o »Jadranski straži«, njenem smotru in delovanju. Zelo instruktivnega in poučnega predavanja se je poleg glavnih predstavnikov tukajšnje »Jadranske straže« udeležila zlasti dijaška mladina. Predavanja se je vršilo v okvirju tukajšnje »Jadranske straže«. Razen tega je bila danes v nedeljskem programu tradicionalna dobrodelna tombola tukajšnjega gasilskega društva, za katero vlada med mariborskimi občinstvom že izdavnja precej živahno zanimanje.

Pri današnji tomboli so zadeli posamezne dobike: 1. tombolo: kompletno obleko in perilo v vrednosti 5000 dinarjev vinarica Ana Kramberger, 2. šivalni stroj učenec Engelbert Berglez, 3. žensko kolo Roza Fingert, 4. gramofon s petimi ploščami železničar Jakob Polešinak, 5. blago za obleko mizar Milan Babič, 6. kuhinjsko opremo delavka Frančiška Korina, 7. tombolo: otroško kolo pa dijak Alfonz Benedičič.

Sicer je potekla današnja nedelja precej mirno: saj so se intervencije policije tikale samo običajnih prestopkov, ki jih ima za posledico prevneta in prevzrajna »vinčecitise«. Aretirana sta bila dva radi suma tatvine, eden pa radi razgrajanja v stanovanju. Prijav je bilo vsega skupaj 16. Trojki vnetih kolesarjev so izginila kolesa. Dominik Urbančič pa je imel srečo. Kolo so mu vzeli iz nezaklenjene barake v Hutterjevi tovarni; ko je prispel domov v Lajšperg, je na svoje veliko začudenje opazil, da se nahaja pred stanovanjem njegovo kolo.

V mestnem parku pa se je dopoldne ob desetih pričela originalna prireditve, ki jo je organiziral tukajšnji Podvratčak društvo. Za: ob zvokih godbe »Dravac« se je vršila izredno zanimiva otroška tekma, ki so se je udeležili otroci od 4 do 12 let. Tekma, ki so se je udeležili malčki v velikem številu in z nemalo živahnostjo, je obsegala poleg najraznovrstnejših tekov (šafeta, šaljivi tek, tek z ovirami) tudi dirke z najraznovrstnejšimi vozili (kolesi, tricikli, šolenderje itd.). Zmagovalci so prejeli čedne diplome prvenstva. Prireditve je radi svoje izvirnosti ter vselega razpoloženja, ki ga mora izzvati med gledalci, zelo lepo uspela ter je organizacijo takih prireditev na vso moč priporočati.

Pri otroški tekmi v mestnem parku so odnesli prvenstvo že iz lanskega leta znani zmagovalci Zorka Zalokar, Černičeva, sin in hčerka, in Janez Dornovšek. Pri stafieli so odnesli prvenstvo realčani. Pri teku v žakljih pa se je izkazal kot najboljši sin šolskega upravitelja Skaleja.

V noči od sobote na nedeljo je v bližini tovarne Doctor in drug pri Novi vasi zamahnil neznanec proti 18-letnemu Vinku Vengustu, ki se je peljal na kolesu na cesti proti Razvanju, s kolom po glavi, tako da je Vengust padel nezavesten na tla in obležal na cesti do davi ob 4 zjutraj, ko so ga pasantje našli v jarku ob cesti. Prepeljan je bil v bolnico. Vengust ima pretresene možgane.

Strašna smrt

Včeraj proti večeru so začutili delavci, zaposleni pri gradnji hiše v Stanko Vrazovi ulici v Pobrežju strašen smrad, ki je prihajal iz bližnjega polja. Neki zidar je odšel na njivo in ko je razgrnil žitno klasje, je zagledal na tleh truplo moškega, že v razkroju in razjedeno od črvov. Takoj so obvestili orožništvo na Teznu, ki je ugotovilo identiteto trupla, in sicer se je izkazalo, da je bil to mizaraki mojster Blaž Belec iz Pobrežja, stanujoč na Cesti na Brezje. Belec je že 22. maja odšel z doma in ni bilo za njim nobenega sledu. Njegova žena Suzana je takoj prihodnji dan vložila prijavo pri orožniški postaji na Teznu, vendar je vse iskanje ostalo zaman. Upravičena je domneva, da je Belec izvršil samomor, ker je že čisto rekel svoji ženi, da bo skočil v Dravo, ki teče blizu njegovega stanovanja. Belec je bil rojen 1889 pri Sv. Urbanu pri Ptuj, kamor je tudi pristojen. Samomor je izvršil tako, da si je prerezal žile na obeh rokah z nožem za obliž. Vzrok samomora ni znan. Truplo so prepeljali v mrtvašnico.

Nemiri v vzgojevališču

Iz Stettina poročajo: V tukajšnjem vzgojevališču je prišlo te dni med gojenci do revolte. Gojenci so opoldne pri kosilu pritoževali nad slabo hrano, pa so se pozneje zopet pomirili, tako da ni bilo pričakovati nemirov. Ko pa so se pozneje sprehajali po dvorišču, jih je nenadoma 14 preskočilo ograjo in poskušalo ubežati. Vzgojitelji so se jim postavili v hram, toda bili so brez moči. Alarmirali so policijo, ki je takoj pričela zasledovati bežeče in posrečilo se ji je, da jih je zajela v nekem gozdu. Dečki pa so se upirali in policija je bila prisiljena rabiti gumijevke, radi česar je bilo nekaj gojencev lažje ranjenih. Gojenci so pred kratkim prišli iz nekega berlinskega zavoda. Najbrže jim tukaj ni ugajalo, in so radi tega sklenili ubežati.

Zver v človeški podobi

V Ustih ob Labi so te dni izročili sodišču 42 letnega delavca Ehmiga, ki po izjavah lastnih otrok ni maral preprečiti samomora svoje žene. Pri obdukciji ženinovega trupla se je izkazalo, da je Ehmig svojo ženo pretepal in da jo je potem ko se je obsela, odvezal šele na vpitje otrok. Žena je takrat še dihala, toda on ni niti mislil na to, da bi poslal po zdravnika, ampak pa je šel mirno spat. Zjutraj je potem hčerka našla mater že mrtvo.

Pokal LNP-a dobilo graško moštvo

Zreb odločil

Vsekakor je zaključek nogometnega turnirja, ki ga je LNP priredil ob priliki proslave svojega desetletnega obstoja, privabil na igrišče razmeroma veliko množico gledalcev. Bilo je pa tudi vabljivo, kajti vseh morda do 1500 gledalcev je hotelo videti, ako se posreči slovenski reprezentanci osvojiti zmagovalni pokal. Prvi dan namreč se je team LNP-a dovolj čvrsto odrezal napram Korošcem in vsekakor je bilo dovolj nade na ev. zmago v finalnem boju z belgrajsko reprezentanco.

BELGRAD - TEAM LNP-a 1:0 (1:0).

Pričakovati je bilo treba izmenjave v našem moštvo, kajti v tekmi napram Koroškiji so se nekateri igralci izkazali nezanemljivim. Z zanimanjem je publika sprejela naš team, ki je nastopil v sledeči postavi: Jančigaj — Svetic, Hasl — Zemljak, Slamič, Lado Zupančič — Ice, Erman, Oman, Dobrič, Uršič. Na prvi pogled je seveda postava presenetila, kajti renoviranje je zgledalo vsaj na nekaterih mestih nepotrebno in odveč. To se je tudi takoj izkazalo, čim so potekle prve minute vročega boja. Izgledalo je namreč katastrofalno, kajti obramba se v prvih hipih absolutno ni obsela in rezultat tega je bil zmagonosni gol Beograđanov, ki je nastal radi nerove branilcev. Ako ne bi polagoma napadalna vrsta naše reprezentance prišla v lepo kombinacijsko igro, bi bil gotovo v naslednjih minutah rezultat precej drugačen, in sicer v korist Belgrada. Tako pa se je naše moštvo vendar znašlo in postavilo nekaj prav lepih napadalnih potez, ki bi najmanj upravičile vsaj izenačenje. Neverjetna smola je spremljala domače napadalce. Situacije, ki so bile več kot zrele za vsak uspeh, so ostale neizrabljene. Naval za navalom proti vratom Belgrada je ostal brezuspešen. Prvi polčas se je končal v rahli premoči naše, pod vodstvom izbornega Omana nahajajoče se napadalne vrste. V drugi polovici igre pa je prišel team Belgrada z veliko ofenzivo. Jasne so postale sedaj pogreške nesrečno sestavljene reprezentančne mo-

Hrvatski sport

Dunaj, 1. junija. p. Tekma Krakov - Zagreb je končala s 5:1 v korist Poljakov. Zagrebško moštvo je bilo dobro, vendar ni moglo preprečiti poraza.

Zagreb, 1. junija. p. Danes se je vršila nogometna tekma med Graficarjem in Grificem, ki je končala z 2:0. S to zmago je Grafika ostala končno veljavno prvak drugega razreda in kot tak prešla v prvi razred nogometnih klubov.

V nižjem razredu odigrane tekme so dale sledeče rezultate: Slavija-Illirija 2:2, Slaven-Derby 2:1, Atena-Zmaj 3:1, Olimpija-Zagrebski sportni klub 2:0, Ličani-Mesar 4:1.

Rak — nesreča za človeštvo

Komisija za raka pri Društvu narodov

Rak zahteva vedno več žrtve med prebivalci civiliziranega sveta. Ker se tako silno hitro širi, je postal že kar nevarnost za človeštvo. Pred nekaj stoletji so to bolezen še bolj malo poznali, kajti redke je bil človek, ki ga je napadla. Na bolezenski lestvici je stal čisto na koncu, daleč za jetiko, tifusom in šarlahom.

Danes pa je v tem oziru drugače. Rak je postal ena glavnih bolezni človeštva, ne da bi med tem zdravniška veda kaj dosti napredovala v njegovem zdravljenju. Številne statistike kažejo, da stoji danes ta bolezen na prvem mestu, kar se tiče smrtnih slučajev. V nekaterih državah pokonča danes rak mnogo več ljudi, kakor jetika. Angleška statistika iz leta 1926 kaže, da je na milijon ljudi prišlo 730 smrtnih slučajev radi jetike in 1362 radi raka. Leta 1911 je prišel v Angliji na 15 smrtnih slučajev en slučaj raka, v letu 1926 pa je bilo to razmerje že 8:1. Isto sliko nam kaže tudi ameriška statistika, ki ugotavlja, da je v desetih državah USA število na raku obolelih naraslo za 56 odstotkov, med tem ko so jetika, tifus in difterija nazadovale. Toda tudi te statistike temelje na precej negotovih podlagah, tako da končno veljavni rezultatov ne moremo objaviti. Sedaj pa je v vseh deželah v teku velikopotezna organizacija statistike, ki bo poslala posebni komisiji za raka pri Društvu narodov svoje rezultate.

Eden glavnih virov napak dosedanjih statistik leži brez dvoma v tem, da se sestavljali statistik premalo ozirajo na spremembo starostnih mej človeštva, ki je nastopila v zadnjih stoletjih. Znano je, da se je posrečilo z vztrajno borbo proti najbolj razširjenim človeškim boleznim, starostno mejo precej dvigniti. Ker pa je

štev. Belgrad je osvojil teren in stalno ogrožal Jančigajev okolico. V tej polovici igre so gostje pokazali vse svoje vrline, posebno tehniko v obvladanju žoge in vestno kritje nasprotnika.

Kljub vsem naporom Ieta,

ki je s svojo prodornostjo in silno hitrostjo večkrat dal priliko za izenačenje, je team LNP-a zasluzeno podlegel.

Vprašanje zase pa je, ali je bil potreben ta poraz. Že, ko se je prvič pojavilo naše moštvo na igrišču, so se čuli začudenje vzkliki: »Kje je Berglez?« »Kje je Bertonec?« itd., kar je vsekakor metalo čudno luč na tako prenovljeno reprezentanco. Resnici na ljubo moramo pripomniti, da smo vendar več pričakovali od posameznikov. Mirni Svetic je še najprej opravičil svoje igralške sposobnosti. Nasprotno pa smo pri Haslu pogrešali sigurnost in lepih odbojnih udarcev. Tudi Slamič, ki zasluži vse priznanje za svojo pridnost, ni rešil v tehničnem oziru svojega odgovornega mesta. Zemljak je bil dober. Vso pohvalo zasluži neumorni Lado. Kljub vsej dobri volji pa bi bil Bertonec vendar boljši od Ermana.

Da je bila mera polna, tudi g. Schneller ni primerno sodil in večkrat so gledalci razburjeni nad neupravičenimi odločbami glasno protestirali. Tekma se je končala z demonstracijami proti sodniku, na kar je posredovala tudi policija.

GRADEC - KOROŠKA 1:0 (0:0).

Tekma se je odigrala v hitrem tempu, ki so ga diktirali pridni Korošci. Zmaga graške reprezentance, ki je nastala z enajstmetrovko, je vendar zaslužena, kajti graški gostje so bili tehnično in taktično veliko boljši.

Ker sta Belgrad in Gradec dosegla vsak po eno zmago in en neodločen rezultat, je na podlagi popozicij turnirja izvedeno žrebanje določilo kot zmagovalca graško moštvo. Zmagovalec turnirja je pa tudi resnično zaslužil krasen pokal, kajti nesporno je bilo graško moštvo najbolje na turnirju.

Split, 1. junija. p. Včeraj se je vršila tekma med Hajdukom in dunajskim Nicholsonom, ki je končala z zmago Hajduka s 4:1.

Inozemski sport

Dunaj, 1. junija. y. Na Hohe Warte sta se odigrali danes dve medmestni tekmi pred 8000 gledalci. V igri Krakov-Zagreb so neprizakovano zmagali Krakovčani s 5:1 (2:0). V tekmi Dunaj-Budimpešta pa je bil rezultat 2:2 (1:2). — Frem-Altmannsdorf 8:2 (6:1). — Dunau-Gersthof 3:1 (2:0). — Simmering-Victoria 3:1 (2:1).

Budimpešta, 1. junija. y. Mednarodna amaterska tekma za evropski pokal Madjarska-Avstrija 2:1 (0:1).

Miskolcz, 1. junija. y. Vasas-Atila 1:0 (0:0).

sedaj rak skoro izrazito le starostna bolezen, se da že s tem nekoliko razložiti njegov porast. Mnogi ljudje, ki bi preje umrli kot žrtve, jetike ali kake druge bolezni, dosežejo danes precej visoko starost, v kateri jih pa napade rak. Izkazalo se je, da je v krajih, ki so poseljeni bolj z mladim prebivalstvom, umrljivost na raku mnogo manjša, kakor pa v krajih, ki so poseljeni s starejšim prebivalstvom. Če hočemo torej dobiti prave rezultate o porastu te bolezni, moramo pri primerjanju sedanjih statistik s prejšnjimi vzeti v poštev tudi povišanje starostne meje človeštva. Po tej metodi je pričel delati švicarski zdravnik dr. Wys, ki je mogel z umerjenimi podatki nastopiti proti prevelikemu pesimizmu drugih statistik, čeprav je znano, da jih ravno v Švici izredno veliko umrje za rakom.

Dr. Wys ugotavlja v svoji razpravi, ki obsega leta 1901 do 1910, naslednja dejstva: Delež raka pri umrljivosti je pri še ne 20letnih neznamen, zraste pa po 30 letih zelo hitro in znaša v najvišji meri skoro petino celotne umrljivosti. V visoki starosti se zopet zniža. Pri tem je umrljivost žen do 59. leta večja, nato pa se zopet umakne za odstotek moč. Če bi mogli izločiti raka kot vzrok smrti, bi rak sam eno generacijo v 100 življenjskih letih zmanjšal za več kakor 30 odstotkov. Dr. Wys primerja nato umrljivost od leta 1901 do 1910 s časom od 1881 do 1888. Pri tem se izkaže, da je umrljivost pri manj kot 45 let starih oseb padla. Pri starejših se umrljivost deloma zelo zviša. Zmanjšanje umrljivosti v mlajših letih pripisuje dr. Wys terapiji. Za zadnji dve desetletji še ni statističnih podatkov. Skoro gotovo pa je, da je umrljivost kljub statistično ugotovljenemu porastu postala v splošnem stabilna.

gove kupčije. Ni preteklo štirinajst dni, ko so zopet pripeljali na mejo lepo okrašeno krsto. To pot je iz krste smrdelo že takoj ob prihodu v carinarnico, kar pa spremljačega Mortija ni oviralo, da je ves prevzet od žalosti stal ob krsti. Uradniki so si meli roke in šli, sicer s kislimi obrazi, ampak pogumno na delo, da odpro pokrov krste. To se jim je posrečilo in v krsti je bilo — truplo. Preklinjajoč so zopet zabili krsto. Gospoda Mortija so morali s krsto vred pustiti čez mejo. Ko je prišel na ozemlje Združenih držav, je Morty odstranil od pokrova okrasek, v katerega je bilo vdelanih mnogo steklenih kamnov. Od teh kamnov je izločil osem debelih kamnov, ki so se nenadoma sijajno zablesketali in jih vtaknil v žep. Bili so diamanti.

Skok z višine 8300 m

Iz Los Angelesa poročajo: Te dni je postavil letalec Byrd White nov svetovni rekord v skoku s padalom. Skočil je z letala, ki je plulo v višini 8300 metrov in ki je bilo opremljeno s kisikovimi aparati. Pristal je popolnoma srečno in nepoškodovan. Skok je trajal pol ure. Takoj po odskoku je najprej izgubil zavest. Potem pa mu je zmrazil raka, ker je pozabil natakniti nanjo rokavico. Sele ko se je blížal zemlji, je prišel ponovno k sebi. Nato je odprl še rezervno padalo, da bi omilil silen pritisk. Registrirne aparate bodo odposlali v Washington. White je že pred kratkim skočil z višine okrog 1090 m.

Našim naročnikom in prijateljem!

»SLOVENSKI LIST« je začel izhajati ob istem času kakor »Slovenec«, tako da ga bodo naročniki v Ljubljani, Celju in Mariboru dobivali že v zgodnjih jutranjih urah, drugod pa s prvo jutranjo pošto. To smo preuredili posebno radi naših štajerskih naročnikov, ki so doslej dobivali »SLOVENSKI LIST« šele pozno dopoldne. Prosimo vse naše prijatelje, da pridno agitirajo za »SLOVENSKI LIST« in mu pridobijo čimveč novih naročnikov. Naročnina znaša samo 5 Din na mesec in te pač vsakdo lahko žrtvuje. — Geslo vseh naših prijateljev bodi:

V vsako slovensko družino, SLOVENSKI LIST!

Kitajke goje sport

Moderno kitajsko dekle, čije mati je še nosila bandagirane noge in ki je zrastle v družbi, katere jo je vzgojila samo za sužnjo možu, se je v teku enega stoletja že priborila precej svojih pravic. Na Kitajskem gre ta polet žene tako hitro naprej, da starokopitno vzgojena mati z veseljem gleda na svojo napredujočo hčerko.

Pri zadnjih narodnih sportnih igrah v Hankovu je nastopilo 1500 tekmovalcev in tekmovalk, ki so se borili za narodno prvenstvo v vseh vrstah sporta, v lahki atletiki, plavanju, tenisu itd. V začudenje vseh staromodnih gledalcev so bile dame oblečene v kratke hlače in bluze. Kitajska je na deveto azijsko olimpijado, ki se je vršila v Tokiu, odposlala tudi ženske.

Zdravnik-mazač

Ko je dovršil svoje študije, se je dr. James Bruns nastanil v Edinburghu. V mestnem okraju, kjer je prebival, ni bilo nič manj kakor 90 zdravnikov in mlademu doktorju je bilo nemogoče, da bi s svojim poklicem zadostil življenjskim potrebam. Preostajala mu je torej izbira med dvema možnostima: ali naj gre vršiti prakso v koloniji, ali pa naj si v Angliji poišče kak drug poklic. Po daljšem preudarjanju se je odločil za zadnje. Od nekega prijatelja si je izposodil večjo vsoto denarja in se je podal v London. Kmalu nato so objavili listi oglas, ki je javljal, da je slavnj pariški magnetizer Bruns otvoril v Londonu svojo prakso. Zdravnik je računal s tem, da mu bo poklic študentnega doktorja več nesel, kakor pa praksa navadnega zdravnika. Uspeh je bil sijajen. Po enem letu je imel za klijente najviše in najbogatejše občinstvo. Zdravniška zbornica je mazaču hotela nekoliko prekrizati račune in se je pri oblasteh informirala o njegovi preteklosti. Z začudenjem je morala zdravniška zbornica ugotoviti, da je ta slavnj pariški magnetizer rojen Anglež in da je položil svoje izpite na londonski univerzi. Ko je vsa zadeva prišla na dan, je dr. Bruns pojasnil, kaj ga je napolnilo do tega, da si je izbral poklic magnetizerja.

Iz spominov zborničnega stenografa

Najstarejši stenograf ameriškega kongresa, Small, je pred kratkim opisoval svoje doživljanje in spomine. Dejal je, da postaja poklic ameriškega zborničnega stenografa od leta do leta težji, ker govore člani kongresa vedno hitreje. Medtem, ko je v prejšnjih letih znašalo povprečno število besed, izgovorjenih v minuti, 115, znaša sedaj že okrog 280. So celo nekateri govorniki, ki govore tako hitro, da jim stenograf komaj sledi. To pa pride od tega, ker je število članov naraslo od 340 na 435 in je radi tega tudi omejen čas posameznega govornika, da bi več poslancev prišlo k besedi. Pa ne otežuje samo to stenografovega poklica. Nekateri poslanci imajo navado, da govore, medtem, ko se sprehajajo po zbornici, tako da mora stenograf hoditi za njimi, če hoče stenografirati njihove govore. Small ceni, da je tekom svojega službovanja v ameriškem kongresu napisal kakih 50 milijonov besed, pri čemer pa je treba poudariti, da je v ameriškem kongresu 12 stenografov, ki se vsake četrte ure menjavajo.

Najvarneje in najboljše naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

registr. zadrugi z neomejeno zavezo v Celju, v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje branilnih vlog nad Din 90.000.000.— Obrestna mera najugodnejša. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov posetnikov z vsem svojim premoženjem. —

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Vlagatelji pri Ljudski posojilnici v Celju ne plačajo nobenega rentnega davka

